

KISEMBEREK HÁZATÁJA.

Augusztus havi teendők a baromfiudvaron : A baromfitenyésztés munkájában sehol sem érvényesül oly mértékben ez a közmondás, hogy „Ki mint vet, úgy arat“, mint éppen a keltetésnél. Hiszen tudnivaló, hogy tojásból lesz a csirke s amilyen tojásokat keltetünk ki, olyanok lesznek az utódok. Már most, ha a tojás nem volt jó, természetesen nem lehet belőle ép, egészséges, élettől duzzadó csirke. Ellenkező esetben, ha a keltető-tojások kifogástalanok, akkor a kikelt csirkék alapját képezhetik egy szebb, eredményesebb baromfitenyésztésnek. Nézzük tehát, melyek azok a követelmények, melyeknek a jó keltető-tojásnak meg kell felelni.

Akár kotlóval, akár géppel keltetünk, nagy súlyt helyezünk arra, hogy a keltető-tojások erős, egészséges 2-3 éves tojóktól származzanak, mert ezekből kelnek ki az életerős, vaskos kicsirkék. Az első éves tojók tojásai kicsinyek, u. n. jércetojások, amelyek sem nagyságuknál, sem csiraképességüknél fogva nem ütik meg a mértéket. Az első éves tojók tojásai csak 50-70 drb után érik el a kívánt, legalább 55-60 gr. súlyt, melyből szép csirkéket keltethetünk. Az életerő szempontjából a tojás nagyságán kívül nagy szerepet játszik a tenyészállatok kora. Azonban nem szabad túlzásba esnünk, mert a 3 évesnél idősebb tojók tojásaiból származó csirkék ismét nem olyan életerősek. A tenyészállatok korának fontosságával jár — mint a július havi teendőkben is megemlítettem — az okszerű takarmányozás is, mert hiába vannak 2-3 éves tyúkjaink, ha a tenyészidő előtt és alatt nem kapnak megfelelő mennyiségű állati eredetű takarmányt, zöldet és meszet, melyek a csira életerejét fokozzák és a tojáshéj képzését elősegítik. A keltetésre szánt tojásokat napjában többször szedjük össze. Tapasztalatom az, hogy a baromfitenyésztő gazdák nem szeretik mindennap összeszedni a fészekben összegyűlt tojást s ha összegyűjtik is, mindig hagynak egyet, hogy nagyobb kedve legyen másnap tojni a tyúknak, vagy rossz, palozna tojást tesz a fészekbe, ami megfertőzi a többi friss, jó tojást. Ezzel előidézük azt, hogy a 3-4 napig fészekben levő tojás fejlődésnek indul. Ez viszont tyuk alá, vagy keltető gépbe rakva, más hó hatására elhal.

A bepiszkított tojások letakarításával szemben pedig bizonyos előítélettel vannak s így szoktak rá a tojások piszkosán való piacra hordására. Ami aztán a legsajnálatosabb, a saját tyúkjá alá rakott, vagy a keltető gépbe hozott tojások is piszkosak. Jó eredményt csak tiszta tojástól várhatunk, ezt pedig a következőképpen csináljuk: állott vagy langyos vízbe mártott tiszta fehér ruhával a szennyet lemossuk a tojásokról, ruhára rakjuk és hagyjuk lecsurogni, tehát nem töröljük száraz ruhával fényesre. Ugyanis a tojásra ráragadt piszkos nemcsak a rothadás csiráit hordja magában, hanem eldugaszolja a tojás likacsait, melyen keresztül a tojásban fejlődő csirke lélegzene, tehát elősegítik ezzel nagy százalékban a befulladását. Fontos a tisztántartás mellett az is, hogy a tojásokat mindig tiszta kézzel kezeljük, vagyis a gyűjtési idő alatt a forgatás alkalmával ne legyen kezünk zsíros, petróleumos, olajos, tejeles, vagy vajas. A legtöbb tenyésztőben a tojásokat szakajtóba, vagy kosárba egymásra rakva tartják, gyűjtik a keltetésig. Sohasem forgatják és úgy vannak 2-3 hétig is. A tojások sárgája, mivel folyton egy helyzetben van, leüllepedik, odaragad a tojás falához s ilyenekből kelnek ki